

Ministerstvo životního prostředí

Úspěchy českého
předsednictví EU 2022

EU2022.CZ

Hlavní priority

EU2022.CZ

Balíček Fit for 55

- Ochrana klimatu a energetická bezpečnost: 13 legislativních návrhů k dosažení klimatické neutrality v roce 2050

Adaptace na změnu klimatu

- Obnova krajiny: půda – voda – lesy

Ochrana a obnova biodiverzity

- Zachování přírodního bohatství

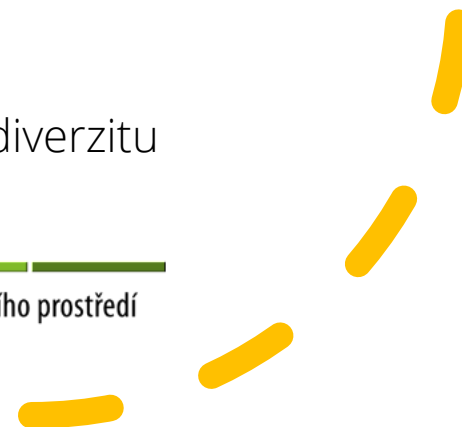
Oběhové hospodářství a snižování znečištění

- Zlepšení surovinové bezpečnosti a energetické nezávislosti EU

Světelné znečištění

- Snižování negativního dopadu na lidské zdraví a biodiverzitu

Ministerstvo životního prostředí

Proč je potřeba zvýšit ochranu

EU2022.CZ

Klima

- Lidská činnost již způsobila **zvýšení globální teploty o 1°C** oproti preindustriálnímu období.
- Růst teplot ovlivňuje životní prostředí, ekonomiku, společnost, zdroje a energetické zabezpečení obyvatel.
- Zvyšuje se frekvence **extrémních událostí** jako jsou sucha, povodně, požáry vegetace, vlny veder a další.
- **ČR: Tornádo v červnu 2021** na jižní Moravě způsobilo oběti na životech a miliardové škody na majetku; požár v Českém Švýcarsku je spojen s vysycháním půdy a lesů v důsledku změny klimatu.

Ochrana a obnova biodiverzity

- Země čelí úbytku biologické rozmanitosti: **75 % suchozemského a 40 % mořského prostředí je významně poškozeno.**
- Ekosystémové služby jsou předpokladem života na zemi: čištění vody a vzduchu, opylování plodin, ochrana před povodněmi, klimatická stabilita.
- ČR: Ve stavu nedostatečném či nepříznivém se nachází 59,8 % druhů živočichů, 75,4 % rostlin a 79,6 % přírodních stanovišť.

Ministerstvo životního prostředí

Proč je potřeba zvýšit ochranu

EU2022.CZ

Ovzduší

- Znečištěné ovzduší má za následek **6–7 milionů předčasných úmrtí** na celém světě, v Evropě zhruba 300 000 ročně (v ČR přes 8000).
- Kvalita ovzduší má zásadní vliv na lidské zdraví, ekosystémy a vegetaci.
- ČR: V roce 2021 bylo vymezeno **6,1 % území ČR, kde došlo k překročení alespoň jednoho imisního limitu** (bez zahrnutí přízemního ozonu) na tomto území žilo 19,7 % obyvatel.

Světelné znečištění

- Světelné znečištění má **negativní vliv na lidské zdraví, živočichy i rostliny.**
- Původcem je umělý světelný zdroj, který svítí nadbytečně nebo používá zdroje s nevhodnými barvami spektra.
- V současné době není světelné znečištění v EU legislativně ošetřeno.

Ministerstvo životního prostředí

Balíček Fit for 55

Ochrana klimatu a energetická bezpečnost: 13 legislativních návrhů k dosažení klimatické neutrality v roce 2050

Všechny klimatické části balíčku Fit for 55 – SCHVÁLENO

- Zpřísnění trhu s emisními povolenkami
- Celkově na investice pro ČR 1,2 bilionu Kč
- Nový sociální klimatický fond: více finančních prostředků pro nejzranitelnější domácnosti – 50 mld. Kč (+ 50 mld. Kč pro státní rozpočet)
- Nová pravidla pro emisní povolenky v letectví i v námořní dopravě
- Snižování CO₂ z osobních vozidel a dodávek s postupným útlumem fosilních paliv do roku 2035
- Navýšení kapacity lesů pro pohlcování emisí CO₂ o 15 %
- Přísnější limity pro emise CO₂ z dopravy, budov, odpadů a zemědělství mimo povolenky

EU2022.CZ

27. konference OSN o změně klimatu (COP 27)

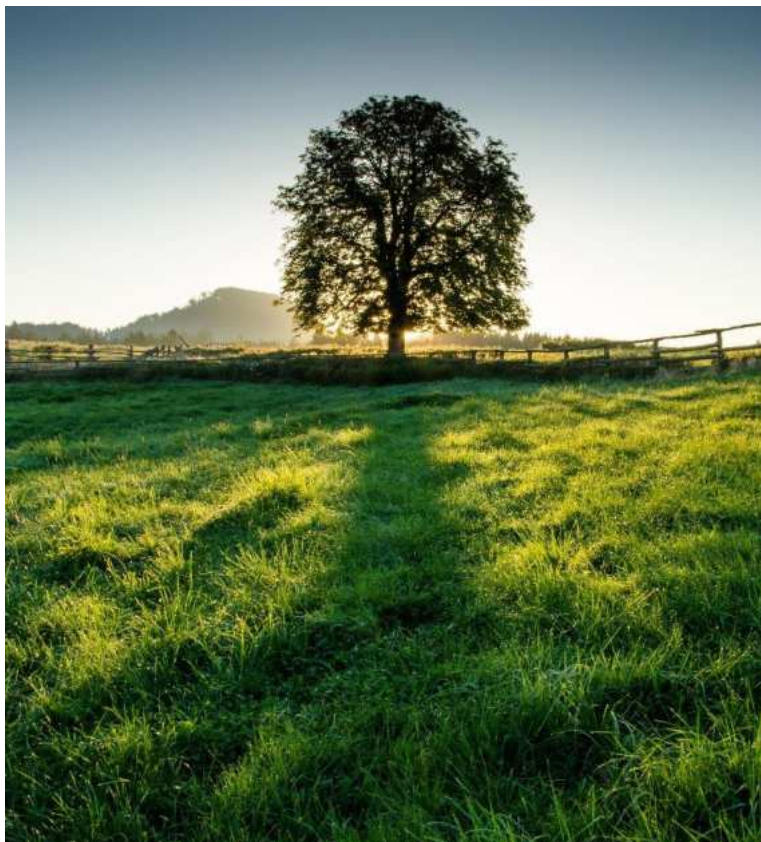
Konference o změně klimatu COP 27 v egyptském Šarm aš-Šajchu.

- Celkem 198 států světa se dohodlo na dalších opatřeních proti globálnímu oteplování a ochraně klimatu.
- Evropská unie prosazovala ambiciózní shodu na tom, že celosvětové emise začnou od roku 2025 klesat.
- Vznikl nový pracovní program pro rozvojové země, který je bude stimulovat k dalšímu snižování jejich emisí.
- Dohoda na zřízení nového fondu na pomoc zemím nejvíce postiženým změnou klimatu, u kterého EU prosadila širší spektrum donorů.

EU2022.CZ

Adaptace na změnu klimatu

Obnova krajiny: půda – voda – lesy

Deforestation (ochrana lesů i mimo EU) - káva, kakao, palmový olej, sója, hovězí maso, dřevo a kaučuk se v EU smí obchodovat jen, pokud nebyly vyrobeny na půdě odlesněné po 31. prosinci 2020.

Obnova ekosystémů (Nature Restoration Law) – první čtení návrhu, politická debata ministrů v Radě EU.

13.9 - Konference Odolná krajina, adaptace na změny klimatu a ochrana biodiverzity

- Odborníci EU diskutovali o navrhování krajiny odolné vůči klimatické změně.
- Vznikl dokument **Pražská výzva**, který české předsednictví představilo na zasedání Rady v Lucemburku v říjnu 2022.

EU2022.CZ

Ochrana a obnova biodiverzity

Konference OSN o biologické rozmanitosti COP 15

- Podíl chráněných území na souši i na moři se zvýší na 30 %
- Financování ochrany živé přírody ve výši 200 miliard USD ročně
- Nejméně 20 miliard USD do roku 2025 a 30 miliard USD do roku 2030 pro rozvojové země
- Snížení množství používaných pesticidů o polovinu
- Omezení tzv. škodlivých dotací o 500 miliard USD
- Obnova 30 % poškozených ekosystémů do roku 2030

Konference CITES - Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

- České předsednictví zabránilo znovunastartování obchodu se slonovinou nebo rohy nosorožců. Dohromady se podařilo zpřísnit regulaci mezinárodního obchodu s rekordními více než 500 druhy zvířat a rostlin

EU2022.CZ

Snížení znečištění životního prostředí a oběhové hospodářství

Zlepšení surovinové bezpečnosti a energetické nezávislosti EU

Baterie a odpadní baterie

- Shoda na novém nařízení o bateriích, které má zvýšit jejich udržitelnost a bezpečnost.
- Baterie jsou klíčové při přechodu EU na bezemisní způsoby dopravy i v energetice a průmyslu.
- Nová pravidla podpoří konkurenceschopnost evropského průmyslu a zajistí, že vyřazené baterie budou recyklovány, aby byly využity vzácné suroviny.
- Nařízení se bude vztahovat na všechny baterie od těch v mobilních telefonech, automobilech, elektrokolech, elektrických vozidlech až po průmyslové baterie.
- Baterie se mají stát dalším důležitým nástrojem pro zvyšování energetické nezávislosti EU.

EU2022.CZ

Snížení znečištění životního prostředí a oběhové hospodářství

Zlepšení surovinové bezpečnosti a energetické nezávislosti EU

Návrh revize směrnice o ochraně ovzduší

- 24.11. - Odborná konference o ochraně ovzduší a jeho budoucích výzvách (ve spolupráci s WHO)
- Diskuze o novém návrhu revize směrnice EU o kvalitě vnějšího ovzduší s přísnějšími normami kvality ovzduší, který byl zveřejněn v říjnu
- Předpis má EU posunout blíže právě k doporučeným hodnotám WHO, které jsou stanoveny pro ovzduší.

EU2022.CZ

Ministerstvo životního prostředí

Světelné znečištění

Snížení negativního dopadu na lidské zdraví a biodiverzitu

- Jedna z priorit v oblasti životního prostředí, poprvé na úrovni EU
- Mezinárodní konference ve Hvězdárně a planetáriu Brno.
- Výsledkem byla tzv. brněnská výzva "Brno Appeal to reduce light pollution in Europe", ve které odborníci vyzvali k podpoře společného postupu na úrovni EU a sousedících států.
- Výzvu Česká republika představila Evropské komisi a všem ministrům EU na prosincovém zasedání Rady pro životní prostředí v Bruselu.
- Vznikl dokument „Light pollution reduction measures in Europe – Přístupy ke snižování světelného znečištění v Evropě“, který jako první mapuje opatření na snížení světelného znečištění v jednotlivých evropských zemích.

EU2022.CZ

Další aktivity českého předsednictví v oblasti životního prostředí

3. – 9. 7. 9. Plenární zasedání Mezivládní vědecko-politické platformy pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby (IPBES)

11. 7. Neformální jednání Pracovní skupiny pro mezinárodní otázky životního prostředí v oblasti změny klimatu

12.7. Slyšení ministryně životního prostředí Anny Hubáčkové v Evropském parlamentu

13. – 14. 7. Neformální zasedání evropských ministrů životního prostředí v Praze

26. – 30. 7. - 8. Zasedání smluvních stran Dohody o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků (AEWA)

5. 9. – Mezinárodní konference na podporu geoparků

13. - 15. 9 – Mezinárodní konference k tématu ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES) – spolu s Indonésií a EK v indonéské Jakartě

26. – 30. 9. – 8. Zasedání smluvních stran Dohody o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků (AEWA)

5. – 7. 10. – 9. Ministerská konference procesu Životní prostředí pro Evropu (Nikósie)

10.-11.10. – Setkání generálních ředitelů pro životní prostředí zemí EU

EU2022.CZ

Další aktivity českého předsednictví v oblasti životního prostředí

18. – 19. 10. – Expertní workshop na téma posílení odolnosti EU během přechodu k udržitelnému způsobu života (spolu se EEA)

24. 10. - Rada ministrů životního prostředí EU

31. 10 - 4. 11. - Zasedání smluvních stran Montrealské dohody o ochraně ozonové vrstvy

5. – 13. 11. – Konference smluvních stran Úmluvy o mokřadech (Ženeva/Wu-chan)

20. - 22. 11. - Neformální jednání vodních ředitelů členských států zemí EU

29. -30. 11. - Valné shromáždění sítě pro implementaci a prosazování práva životního prostředí IMPEL

29. -30. 11. – Konference o úloze vědy při řešení změny klimatu, ztráty biologické rozmanitosti, znečištění a při prevenci vzniku dalších environmentálních problémů (spolu s UNEP)

28.11. – 2. 12. - Jednání o nové celosvětové mezinárodní smlouvě, která má snížit znečištění plasty na souši i v mořích (Uruguay)

1.12. - Jednání mořských ředitelů EU - schváleny limity pro hluk pod mořskou hladinou

1.12. - 42. zasedání stálého výboru Bernské úmluvy o ochraně planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů celoevropského významu i jejich přírodních stanovišť

20.12. – Rada ministrů životního prostředí EU

EU2022.CZ

EU2022.CZ

Sledujte nás na www.mzp.cz, Facebooku: @MinisterstvoZP Twitteru @mzpcr a Instagramu:
@ministerstvo_zp